

Г.А. Домарецька

РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ

Робота з текстом

7 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.268.1Укр
Д66

Домарецька Г.А.
Д66 Розвиток зв'язного мовлення. Робота з текстом. 7 клас. —
Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. — 32 с.
ISBN 978-966-10-1252-2

Посібник укладений відповідно до вимог чинної програми з рідної мови для учнів 7-го класу.
Збірник містить тексти виховного спрямування, що передбачають формування патріотичних, морально-етичних переконань та естетичних смаків учнів.

Дібрані до текстів різнопланові завдання допоможуть не тільки удосконалити мовленнєву практику учнів, а й забезпечать повторення та закріплення фактичного програмового матеріалу.

Запропонований у посібнику матеріал допоможе вчителю-словеснику урізноманітнити форми, методи і прийоми роботи на уроках з розвитку зв'язного мовлення.

Збірник рекомендовано вчителям-словесникам, студентам філологічних факультетів педагогічних навчальних закладів, учням 7-х класів.

ББК 74.268.1Укр

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1252-2

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2010

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО У 6 КЛАСІ. РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ У ВИВЧЕНИХ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЯХ

Текст №1

Українські народні пісні

Великий наш народ, і великі, прекрасні його духовні скарби. Серед них уже віки вечірньою і світанковою зорею сяє, тривожить і радує серце людей народна пісня.

Багато пісенних скарбів зберегла пам'ять українського народу. Вважають, що тільки записано їх до трьохсот тисяч. Мабуть, жоден народ не може назвати такої кількості. А про мистецьку довершеність і красу українських пісень говорить увесь світ.

Та найосновніше, що українська пісня потрібна насамперед нам, людям ХХІ століття. Вона є справжньою скарбницею вільнолюбного і красивого духу народу.

«Українська народна поезія найбільш захоплююча, найкраща й найбагатша з усіх слов'янських...» — вважав хорватський учений-славист В. Ягич.

Із підручника «Українська література»

1. Прочитайте текст. Визначте його тему.
2. Поясніть розділові знаки у реченнях з однорідними членами.
3. Випишіть речення зі вставним словом.
4. В останньому реченні 2-го абзацу визначте головні та другорядні члени речення.
5. Які ви знаєте народні пісні? Назвіть їх. Чому вони вам запам'яталися?

Текст №2

Книга — твій мудрий і вірний друг.

Вона навчає рідної мови, відчуття краси слова, усвідомлення його великої сили.

Ще за часів Київської Русі книга була у великій пошані. В одному зі стародавніх літописів зазначалося: «Ум без книг — як птиця без крил».

Отож, відкривай для себе дива обрядових пісень українців, потрапляй у полон материнської коліскової, переймайся магією молитовних співів за Україну, за її волю.

І пам'ятай слова Івана Франка: «Книги пишуться на те, щоб прочитувати, а читаються, щоб роздумувати».

Із часопису

1. До якого стилю належить текст? Вкажіть ознаки цього стилю.
 2. У першому реченні поясніть уживання тире між підметом і присудком.
 3. Випишіть речення з прямою мовою. Поясніть розділові знаки у цих реченнях. Перебудуйте їх так, щоб слова автора стояли після прямої мови.
 4. Які ще прислів'я і приказки про книгу можна підібрати до цього тексту?
 5. Чи любите ви читати книжки? Які книги цікавлять вас?
-
-

Текст №2

Письменники України про Морозенка

Світлий образ Морозенка відтворений і в художній літературі. Письменник Борис Харчук написав повість-легенду «Морозенко», яка була вперше надрукована в журналі «Вітчизна» у 1983 році.

Поет Левко Крупа створив історичну драму-легенду «Ой Морозе, Морозенку».

Борис Харчук і Левко Крупа **по-різному** описують життєвий шлях героя. Художній домисел дозволяє їм по-своєму трактувати цей образ. Але в обох творах Морозенко змальований справжнім патріотом, який безмежно відданий своєму народу. Він прийняв смерть, але не зрадив ні козацькій присязі, ні Україні.

На мурах Збараської фортеці на місці загибелі Морозенка встановлено меморіальну дошку.

Збаражчани споконвіків свято шанували і шанують пам'ять про національного героя.

Усі екскурсанти, наші й закордонні, які приїжджають оглянути ці історичні місця, завжди віддають честь і шану хороброму Морозенкові.

Із часопису

1. Прочитайте текст. Перекажіть. Визначте тему та мікротеми тексту.
2. Підкресліть у тексті прислівники і визначте їхній розряд.
3. Перебудуйте 1—2 речення з тексту, додавши інші прислівники; запишіть їх.
4. Наведіть приклади прислівників, які мають ступені порівняння.
5. Виділений прислівник розберіть як частину мови.

Текст №2

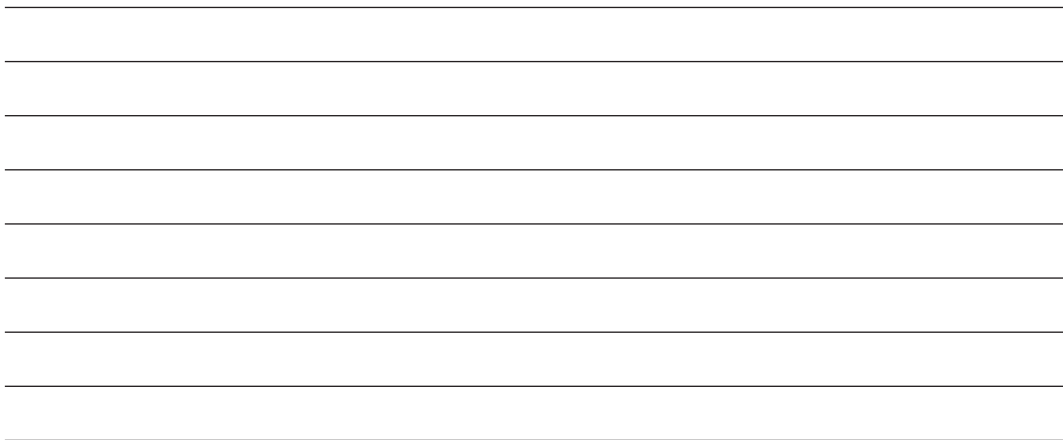
В Україні налічують **близько** 100 видів та технічних прийомів вишивання.

Вишивку і **раніше**, і в **наш** час широко використовували в народному жіночому й чоловічому одязі. У жіночих блузках прикрашають рукави, пелени, у чоловічих сорочках вишивки розміщують на комірцях, грудях, манжетах.

Орнаменти української вишивки **різноманітні**: в одних областях — геометричний (наприклад, у Черкаській області), в інших — рослинний (наприклад, у Чернігівській області). Вишиті вироби різних областей відмінні і кольоровою гамою. Так, для чернігівської вишивки типовими є білий колір, білий з елементами червоного, чорного **або** чорно-червоного. Для виробів полтавських майстринь характерні ніжні і світлі або **зовсім** білі рослинно-геометричні візерунки...

Із часопису

1. Прочитайте текст. Перекажіть.
2. Визначте, до якого стилю він належить. Назвіть ознаки цього стилю.
3. Вкажіть, якими частинами мови є виділені слова.
4. Випишіть з тексту декілька (3–4) непохідних прикметників з повнозначними словами, з якими вони вживаються, і визначте відмінок виписаних слів.
5. Один прикметник (на вибір) випишіть з тексту та розберіть як частину мови.

ЗМІСТ

Повторення вивченого у 6 класі. Розділові знаки у вивчених синтаксичних конструкціях.....	3
Частини мови. Вивчені групи орфограм.....	5
Самостійні частини мови. Дієслово.....	8
Дієприкметник.....	10
Дієприслівник.....	13
Прислівник.....	15
Службові частини мови. Прийменник.....	18
Сполучник.....	21
Частка.....	23
Вигук.....	26
Узагальнення і систематизація вивченого в кінці року.....	29

Навчальне видання
Домарецька Галина Асафатівна
Розвиток зв'язного мовлення
Робота з текстом
7 клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Надія Бульчак*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Ольги Постумент*

Підписано до друку 20.08.2010. Формат 70x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 2,17. Умовн. фарбо-відб. 2,17.

Видавництво “Навчальна книга – Богдан”
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-1252-2

9 789661 012522